

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023- - Nr.

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plano patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės redakcinio pobūdžio pastabas.

Nutarimo projektu siūloma patvirtinti 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų planą (toliau – Kolegijų tinklo stiprinimo planas), kurio tikslas – sudaryti sąlygas valstybinių kolegijų studijų ir mokslo taikomosios veiklos kokybei gerinti, veiksmingai sąsajai su valstybės, visuomenės, šalies ūkio poreikiais ir ilgalaikiais tikslais. Siekiama, kad, įgyvendinus Kolegijų tinklo stiprinimo planą valstybinių kolegijų tinklą sudarytų stiprios, konkurencingos, stabiliai veikiančios kolegijos, vykdančios kokybiškas studijas, grindžiamas atitinkamo lygio taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentine plėtra (toliau – MTEP) ir (arba) meno veikla, turinčios sutelktą akademinį potencialą kokybiškoms studijoms bei MTEP ir (arba) meno veiklai vykdyti, efektyviai panaudojančios mokslo ir studijų infrastruktūrą ir skiriamą valstybės finansavimą, rengiančios valstybės bei regiono darbo rinkos poreikius atitinkančius specialistus.

Kolegijų tinklo stiprinimo planas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 28 straipsnio 4 dalį ir Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 1.7.4 papunktyje nurodytą veiksmą „Atnaujinti kolegijų tinklą, įvertinus potencialą, nacionalinius ir regioninius ūkio raidos ir darbo rinkos poreikius“.

Kolegijų tinklo stiprinimo plane nustatomi pagrindiniai valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo principai, ilgalaikiai tikslai iki 2029 metų bei valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmai ir įgyvendinimo terminai.

Nutarimo projektu siūloma pavesti valstybinėms kolegijoms dalyvauti įgyvendinant Kolegijų tinklo stiprinimo planą. Kolegijų tinklo stiprinimo plano veiksmuose nustatyta, kad valstybinės kolegijos iki 2023 m. balandžio 30 d. turėtų pateikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai su valdymo organais suderintus sprendimus dėl kolegijos stiprinimo reorganizuojant ir (arba) dalyvaujant reorganizavimo procese kartu su kita informacija pagal Kolegijų tinklo stiprinimo plano 3 priede patvirtintą formą arba pateikti kolegijos stiprinimo planus, atliepiančius Kolegijų tinklo stiprinimo plane nurodytus principus ir Kolegijų tinklo stiprinimo plane nustatytus ilgalaikius tikslus iki 2029 metų tuo atveju, jei kolegija nusprendžia nedalyvauti reorganizavimo procese. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai siūloma pavesti parengti Kolegijų tinklo stiprinimo plano įgyvendinimo priemonių projektą ir iki 2023 m. birželio 30 d. pateikti jį Vyriausybei.

Kolegijų tinklo stiprinimo plane ilgalaikiai tikslai iki 2029 metų nustatyti atsižvelgiant į mokslo ir studijų sistemos vystymosi tendencijas, nuo 2024 metų sausio 1 d. įsigaliosiančias Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 59 straipsnio 1 dalies nuostatas dėl suvienodintų minimalių priėmimo reikalavimų stojantiejiems į pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, nepriklausomai nuo studijų finansavimo pobūdžio, ir nuo 2029 metų sausio 1 d. įsigaliosiančias Mokslo ir studijų įstatymo 52 straipsnio 4 dalies nuostatas, pagal kurias galimybė vykdyti konkrečios pakopos studijas siejama su kolegijų MTEP ir (arba) meno veiklos lygiu ir 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 3.4 uždavinio „Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų“ 3.4.6 poveikio rodiklį dėl absolventų įsidarbinimo.

Atlikta kolegijų sektoriaus analizė rodo, kad didesnės kolegijos yra pajėgios suburti mokslininkų grupes, galinčias veiksmingai spręsti socialiniams partneriams svarbias problemas, gauti daugiau MTEP ir (arba) meno užsakymų ir būdamos pajėgios studijas grįsti moksliniais tyrimais pritraukti daugiau gabių studentų, užtikrinti efektyvesnį lėšų gaunamų studijoms panaudojimą, organizuodamos kokybiškesnes, finansiškai rentabilias studijas. Nuo studentų skaičiaus kolegijoje priklauso bazinio studijų finansavimo lėšos, studentų skaičiaus rentabilumo įtaka yra svarbi siekiant išvengti potencialių grėsmių efektyviam kolegijos valdymui ir galimybėms suformuoti tyrėjų grupes ir pasiekti reikšmingesnių MTEP ir (arba) meno veiklos rezultatų, nuo kurių priklauso studijų ir mokslo veiklos kokybė. Dar 2002 metais EBPO ekspertai, remdamiesi tarptautine patirtimi, rekomendavo numatyti reikalavimą turėti kolegijose ne mažiau nei 1 200 studentų. Ir 2022 metais EBPO aukštojo mokslo ekspertai, nagrinėdami Lietuvos kolegijų sektorių (Simon Roy. The network of higher education institutions in Lithuania. Adapting missions and profiles to a changing environment. OECD, 27 April 2022), dar kartą akcentavo, kad Lietuvos valstybinės kolegijos yra daug mažesnės nei analogiškos institucijos užsienyje. Atsižvelgiant į išvardytas aplinkybes, Kolegijų tinklo stiprinimo plane suformuotas ilgalaikis tikslas iki 2029 metų – turėti kolegijoje ne mažiau kaip 1 200 studentų.

Studijų kokybės vertinimo centro atliktoje studijoje „Valstybinių kolegijų veiklos analizė“¹ nurodyta, kad viena iš pagrindinių sąlygų, kurią turi tenkinti kolegija, užtikrindama kokybiškas koleginės studijas ir MTEP veiklą, yra akademinis personalas. Tam kolegijoje turi būti suformuotas visavertis pedagoginių darbuotojų ir tyrėjų kolektyvas, užtikrinantis institucijos veiklos galimybes ir aukštą mokslinės veiklos lygį. Šiai sąlygai išpildyti svarbus nuolat aukštojoje mokykloje dirbančių dėstytojų skaičius, iš kurio yra formuojamas kolektyvo branduolys, svarbi dėstytojų, turinčių mokslo (meno) daktaro laipsnį, dalis bei jų aktyvumas MTEP ir (arba) meno veikloje. Kolegijos, gaunančios didesnes MTEP ir (arba) meno veiklos užsakymų lėšas, turi didesnę dalį dėstytojų, turinčių mokslo (meno) daktaro laipsnį ir dirbančių bent 0,5 etato bei turi didesnę dalį dėstytojų dirbančių visu etatu. Atsižvelgiant į tai, suformuotas Kolegijų tinklo stiprinimo plane suformuotas ilgalaikis tikslas iki 2029 metų – ne mažiau kaip 50 procentų dirbančių dėstytojų dirba visu etatu, ne mažiau kaip 10 procentų dėstytojų, turinčių mokslo (meno) daktaro laipsnį, dirba bent 0,5 etato dalimi.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

¹ <https://www.skvc.lt/default/lt/naujienos/pranesimai/skvc-pristato-valstybiniu-kolegiu-veiklos-analize>.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorė Laima Taparauskienė, tel. (8 5) 219 1176, el. p. Laima.Taparauskiene@smsm.lt) patarėja Daina Lukošienė, tel. +370 686 01 929, el. p. Daina.Lukosiuniene@smsm.lt, Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėsiene, tel. +370 664 43 688, el. p. Giedre.Pacesiene@smsm.lt) vyriausiasis specialistas Albertas Žalys, tel. +370 685 58 851, el. p. Albertas.Zalys@smsm.lt, ir vyresnioji specialistė Skirmantė Smalskytė +370 615 74 139, el. p. Skirmante.Smalskyte@smsm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plano patvirtinimo“ projektas, 19 lapų.
2. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
3. Pažyma dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2023–2024 metų valstybinių kolegijų tinklo stiprinimo veiksmų plano patvirtinimo“ projekto rengimo poreikio, 4 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Skirmantė Smalskytė +370 616 45 387, el. p. Skirmante.Smalskyte@smsm.lt
Daina Lukošienė, tel. +370 686 01 929, el. p. Daina.Lukosiuniene@smsm.lt
Albertas Žalys, tel. +370 685 58 851, el. p. Albertas.Zalys@smsm.lt